

ПРОГРАМА

**про впорядкування безоплатного і пільгового
ВІДПУСКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ
за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування
окремих груп населення та за певними категоріями
захворювань та порядок забезпечення осіб з
інвалідністю і дітей з інвалідністю
ТЕХНІЧНИМИ ТА ІНШИМИ ЗАСОБАМИ,
в тому числі
ОРФАННІ (РІДКІСНІ) ЗАХВОРЮВАННЯ
на 2026 рік
у Скалатській міській територіальній громаді**

м. Скалат
2025 рік

1. Паспорт програми

№ п/п	Ініціатор розроблення програми	Скалатська міська рада
1	Назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Розпорядження «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань порядок та забезпечення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю технічними та іншими засобами в тому числі орфанні (рідкісні) захворювання».
2	Розробник програми	Скалатська міська рада, НКП «СМЦ»
3	Співрозробники програми	Постійні комісії міської ради з питань освіти, культури, охорони здоров'я, спорту та соціального захисту, з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку . Відділ соціального захисту населення Скалатської міської ради
4	Відповідальний виконавець програми	Скалатська міська рада, НКП «СМЦ»
5	Учасники програми	Скалатська міська рада, НКП «СМЦ»
6	Термін реалізації програми	2026 рік
7	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Місцевий бюджет.
8	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, грн.,всього, у тому числі:	1000000 грн
8.1	Коштів державного бюджету	-
8.2	Коштів обласного бюджету	-
8.3	Коштів місцевих бюджетів	1000000 грн

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма. Порядок забезпечення лікарськими та технічними засобами окремих пільгових категорій громадян в тому числі орфанні (рідкісні) захворювання

Програма про впорядкування безоплатного і пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань та порядок забезпечення осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю технічними та іншими засобами – це комплекс заходів, що здійснюються на місцевому рівні з метою забезпечення окремих пільгових категорій населення лікарськими та технічними засобами.

Безоплатний або пільговий відпуск лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування проводиться групам населення та за категоріями захворювань згідно з **додатками № 1.1, 1.2, 1.3 і 1.4**

Безоплатно і на пільгових умовах відпускаються лікарські засоби, які зареєстровані в Україні в установленому порядку та включені до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я, крім лікарських засобів, що включені до переліку міжнародних непатентованих назв лікарських засобів, згідно з додатком 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 9 листопада 2016 р. № 863 “Про запровадження відшкодування вартості лікарських засобів” та до Реєстру лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню, що затверджується Міністерством охорони здоров'я.

Пунктом 5 Перехідних та прикінцевих положень Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» визначено, що до 31 грудня 2021 року реімбурсація здійснюється для визначеного Кабінетом Міністрів України переліку медичних станів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. З 1 січня 2021 року запроваджується реімбурсація вартості лікарських засобів, передбачених програмою медичних гарантій.

Пунктом 3 Постанови Кабінету Міністрів України №1303 від 17.08.1998р. «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» визначено, що витрати, пов'язані з відпуском лікарських засобів безоплатно і на пільгових умовах, проводяться за рахунок асигнувань, що передбачаються державним та місцевими бюджетами на охорону здоров'я.

Пунктом 3 Постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2009р. № 1301 «Про затвердження Порядку забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами» визначено, що забезпечення медичними виробами здійснюється за рахунок державного та місцевих бюджетів.

При цьому пунктом 1 встановлено, що безоплатний або пільговий відпуск лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування.

Фінансування має здійснюватися за відповідною бюджетною програмою, окремо від оплати за договором Національною службою здоров'я України.

Стаття 20 Бюджетного кодексу України визначено, що у бюджетному процесі програмно-цільовий метод застосовується на рівні державного бюджету та на рівні місцевих бюджетів.

Пунктом 6 статті 22 Бюджетного кодексу України визначено, що розпорядник бюджетних коштів Скалатська міська рада уповноважує одержувача бюджетних коштів НКП «СМЦ» на виконання заходів, передбачених бюджетною програмою, та надає йому кошти бюджету на безповоротній основі. Одержувач бюджетних коштів НКП «СМЦ» для фінансування програми «Про впорядкування безоплатного і пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань та порядок забезпечення осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю технічними та іншими засобами».

НКП «СМЦ» закуповує технічні засоби (Додаток 1.3) для осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю і лікарські засоби і передає пацієнтам у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань (Додаток 1.2).

Облік осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю, які мають право на безоплатне забезпечення технічними засобами (далі - облік), пацієнтів з орфанными (рідкісними) захворювання ведуть Некомерційне комунальне підприємство «Скалатський медичний центр» за зареєстрованим місцем проживання осіб, тримання під вартою або відбування кримінального покарання.

Для взяття на облік до НКП «СМЦ» особа з інвалідністю або законний представник особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю подає заяву про взяття на облік за формою, що затверджується МОЗ (наказ №109 від 12.02.2013р.) (далі - заява), разом з такими документами:

1) паспортом або свідоцтвом про народження (для осіб віком до 16 років), або довідкою із слідчого ізолятора (для осіб, узятих під варту) чи установи виконання покарань (для засуджених);

2) висновком МСЕК про встановлення інвалідності (для дітей з інвалідністю - висновком ЛКК) у разі, коли особа вперше звертається до територіальних органів охорони здоров'я або коли змінюється група і причина інвалідності;

3) індивідуальною програмою реабілітації (для осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю) або висновком ЛКК щодо забезпечення технічними засобами (для осіб з інвалідністю, група інвалідності яких встановлена до 1 січня 2007 р. - безстроково або строк дії якої не закінчився);

4) посвідченням про взяття на облік (для бездомних осіб);

5) довідкою про присвоєння ідентифікаційного номера для осіб, які досягли 18-річного віку (за наявності);

6) паспортом з відміткою про наявність права здійснювати платежі без ідентифікаційного номера (особам, які через релігійні переконання відмовилися від присвоєння ідентифікаційного номера);

7) довідкою про реєстрацію місця проживання для дітей з інвалідністю віком до 16 років та осіб, паспорти яких не містять відомостей про реєстрацію місця проживання (крім бездомних осіб).

Законний представник особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю подає документи, що підтверджують його особу та повноваження як законного представника.

Заява реєструється територіальним органом охорони здоров'я у журналі реєстрації, що ведеться за формою, затвердженою МОЗ (далі - журнал реєстрації).

Дані, що містяться в зазначених у пункті 7 цього Порядку документах, заносяться особою з інвалідністю або законним представником особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю до заяви, після чого працівник територіального органу охорони здоров'я, відповідальний за ведення обліку, звіряє їх з поданими документами.

Особа з інвалідністю або законний представник особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю відповідає за надані відомості. Подання документів, що містять завідомо неправдиві відомості, є підставою для відмови у взятті на облік.

Якщо до заяви додаються не всі документи, територіальний орган охорони здоров'я повідомляє особі з інвалідністю або законному представнику особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю у триденний строк про документи, які необхідно подати додатково.

У разі відсутності в територіальному органі охорони здоров'я необхідного типу технічного засобу на момент подання заяви особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю береться на чергу, що формується за датою надходження заяви.

Територіальними органами охорони здоров'я після забезпечення особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю відповідним технічним засобом заповнюється картка забезпечення технічними засобами (далі - картка). Відповідні дані про забезпечення особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю технічним засобом вносяться до Централізованого банку даних з проблем інвалідності.

Дата подання заяви разом із документами, зазначеними у пункті 7 цього Порядку, про що робиться відмітка в журналі реєстрації, є днем звернення щодо забезпечення технічним засобом.

У разі зміни зареєстрованого місця проживання особи з інвалідністю або законний представник особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю звертається із заявою до територіального органу охорони здоров'я за новим зареєстрованим місцем проживання, який протягом п'яти робочих днів з дня одержання заяви надсилає відповідний запит до територіального органу охорони здоров'я за попереднім зареєстрованим місцем проживання. Після одержання відповідного запиту територіальний орган охорони здоров'я за попереднім зареєстрованим місцем проживання передає у місячний строк картку територіальному органу охорони здоров'я за новим зареєстрованим місцем проживання. При цьому в журналі реєстрації, що зберігається у територіальному органі охорони здоров'я за попереднім зареєстрованим місцем проживання, робиться позначка "Вибув" із зазначенням причини, а у територіальному органі охорони здоров'я за новим зареєстрованим місцем проживання робиться позначка "Прибув" із зазначенням дати.

Особа з інвалідністю або дитина з інвалідністю знімається з обліку в журналі реєстрації у разі:

1) анулювання відповідних медичних показань для забезпечення технічним засобом;

2) втрати статусу особи з інвалідністю;

3) виїзду на постійне місце проживання за кордон;

4) настання смерті.

У разі зняття з обліку в журналі реєстрації картка зберігається у територіальному органі охорони здоров'я протягом 75 років.

Тип технічного засобу (Додаток №1.3) визначає лікар, після чого особа з інвалідністю, дитина з інвалідністю направляється на МСЕК (або ЛКК) у встановленому порядку з метою внесення відповідних даних до індивідуальної програми реабілітації.

Територіальні органи охорони здоров'я забезпечують технічним засобом особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю через НКП «СМЦ».

НКП «СМЦ» забезпечує особу з інвалідністю, дитину з інвалідністю технічними засобами на підставі рецепту лікаря, наданого НКП «СМЦ», в якій зазначаються, зокрема, прізвище, ім'я та по батькові особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю для якої призначений технічний засіб, тип технічного засобу.

НКП «СМЦ» під час забезпечення технічним засобом надає особі з інвалідністю або законному представнику особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю інструкцію щодо його експлуатації та талон на гарантійний ремонт.

Директор НКП «СМЦ»

Арсен ЛУКІВ

Секретар ради

Софія МАГМЕТ

ПЕРЕЛІК

груп населення, яким у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються безоплатно або на пільгових умовах

1. Групи населення, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються безоплатно:

1) незалежно від розміру середньомісячного сукупного доходу їх сім'ї:

діти віком до трьох років;

учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, постраждали учасники Революції Гідності та особи, на яких поширюється дія [Закону України](#) “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;

особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи і віднесені до категорій 1 та 2 відповідно до [Закону України](#) “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”;

неповнолітні діти померлих громадян, віднесених до категорій 1 та 2, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою, відповідно до [Закону України](#) “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”;

дівчата-підлітки і жінки з протипоказаннями вагітності, а також жінки, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (засоби контрацепції - гормональні препарати);

пенсіонери, які отримують пенсію за віком або у зв'язку з втратою годувальника (крім осіб, які отримують пенсію на дітей у зв'язку з втратою годувальника), якщо зазначені особи одержують пенсію в розмірі, що не перевищує мінімальний розмір пенсії;

особи з інвалідністю, які отримують пенсію за віком, по інвалідності або у зв'язку з втратою годувальника (крім осіб, які отримують пенсію на дітей у зв'язку з втратою годувальника), якщо зазначені особи одержують пенсію в розмірі, що не перевищує мінімальний розмір пенсії, відповідно до [Закону України](#) “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”;

особи з інвалідністю та особи, які отримують державну соціальну допомогу, призначену замість пенсії, відповідно до [Закону України](#) “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”;

діти з інвалідністю відповідно до [Закону України](#) “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”;

ветерани військової служби, ветерани органів внутрішніх справ, ветерани податкової міліції, ветерани державної пожежної охорони, ветерани Державної кримінально-виконавчої служби, ветерани служби цивільного захисту, ветерани Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації відповідно до [Закону України](#) “Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист”;

2) якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу:

діти з багатодітних сімей відповідно до [Закону України](#) “Про охорону дитинства”;

особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи і віднесені до категорії 3 відповідно до [Закону України](#) “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”;

учасники війни, особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною;

жертви нацистських переслідувань відповідно до [Закону України](#) “Про жертви нацистських переслідувань”;

дружини (чоловіки) померлих жертв нацистських переслідувань, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге, відповідно до [Закону України](#) “Про жертви нацистських переслідувань”;

особи, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, відповідно до [Закону України](#) “Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні”;

неповнолітні діти померлих громадян з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, віднесених до категорії 3, смерть яких пов’язана з Чорнобильською катастрофою, відповідно до [Закону України](#) “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”;

особи, які працювали з моменту аварії на Чорнобильській АЕС до 1 липня 1986 р. не менше 14 календарних днів або не менше трьох місяців протягом 1986-1987 років за межами зони відчуження на роботах з особливо шкідливими умовами праці (за радіаційним фактором), пов’язаними з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи, що виконувалися за урядовими завданнями.

2. Групи населення, в разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються з оплатою 50 відсотків їх вартості:

діти віком від трьох до шести років;

особи з інвалідністю I і II груп відповідно до [Закону України](#) “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”;

депортовані особи, які є особами з інвалідністю, відповідно до [Закону України](#) “Про відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою”;

реабілітовані особи, які стали особами з інвалідністю внаслідок репресій, відповідно до [Закону України](#) “Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні”;

почесні донори України відповідно до [Закону України](#) “Про донорство крові та її компонентів” і громадяни України, нагороджені нагрудним знаком “Почесний донор СРСР”, відповідно до постанови Верховної Ради України від 23 червня 1995 р. [№ 240/95-ВР](#) “Про введення в дію Закону України “Про донорство крові та її компонентів”.

Директор НКП «СМЦ»

Арсен ЛУКІВ

ПЕРЕЛІК

категорій захворювань, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби відпускаються безоплатно

1. Онкологічні захворювання
2. Гематологічні захворювання
3. Діабет (цукровий і нецукровий)
4. Ревматизм
5. Ревматоїдний артрит
6. Пухирчатка
7. Системний гострий вовчак
8. Системні, хронічні, тяжкі захворювання шкіри
9. Сифіліс
10. Лепра
11. Туберкульоз
12. Аддісонова хвороба
13. Гепатоцеребральна дистрофія
14. Фенілкетонурія
15. Шизофренія та епілепсія
16. Психічні захворювання (особам з інвалідністю I та II груп, а також хворим, які працюють в лікувально-виробничих майстернях психоневрологічних і психіатричних закладів)
17. Стан після операції протезування клапанів серця
18. Гостра переміжна порфірія
19. Муковісцидоз
20. Тяжкі форми бруцельозу
21. Дизентерія
22. Гіпофізарний нанізм
23. Стан після пересадки органів і тканин
24. Бронхіальна астма
25. Хвороба Бехтерева
26. Міостенія
27. Міопатія
28. Мозочкова атаксія Марі
29. Хвороба Паркінсона
30. Інфаркт міокарду (перші шість місяців)
31. Дитячий церебральний параліч
32. СНІД, ВІЧ-інфекція
33. Післяопераційний гіпотиреоз, у тому числі з приводу раку щитовидної залози
34. Гіпопаратиреоз
35. Вроджена дисфункція кори наднирників

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ

отримують безпосередньо особи з інвалідністю, діти з інвалідністю та інші окремі категорії населення в закладах охорони здоров'я для використання в амбулаторних умовах:

- 1) слухові апарати,
- 2) сечоприймачі,
- 3) урологічні прокладки,
- 4) калоприймачі,
- 5) підгузки (дитячі, дорослі),
- 6) пелюшки (поглинаючі),
- 7) пульсоксиметри портативні, пальчикові (дитячі, дорослі),
- 8) технічні засоби з мовним виводом: глюкометри, термометри та тонометри.

Директор НКП «СМЦ»

Арсен ЛУКІВ

ПОРЯДОК**забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та відповідними харчовими продуктами для спеціального дієтичного споживання**

1. Цей Порядок визначає механізм безперебійного і безоплатного забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та відповідними харчовими продуктами для спеціального дієтичного споживання, що закупаються за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі гуманітарної допомоги.

2. Громадяни, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, забезпечуються лікарськими засобами та відповідними харчовими продуктами для спеціального дієтичного споживання (далі - лікарські засоби та харчові продукти) відповідно до медичних показань.

3. Прийняття рішення щодо необхідності у забезпеченні, продовженні або припиненні забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та харчовими продуктами, що закупаються за рахунок коштів:

державного бюджету, а також інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі гуманітарної допомоги, здійснюється утвореною МОЗ комісією;

місцевих бюджетів а також інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі гуманітарної допомоги - комісіями, утвореними обласними та Київською міською держадміністраціями.

4. Забезпечення, продовження або припинення забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та харчовими продуктами здійснюється на підставі відповідного рішення однієї із зазначених у пункті 3 цього Порядку комісії після інформування нею громадянина про таке рішення та отримання його письмової згоди, а для дітей до 14 років та осіб, які в установленому порядку визнані судом недієздатними, - згоди їх законних представників.

5. Забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та харчовими продуктами здійснюється закладами охорони здоров'я відповідного профілю за місцем проживання або лікування таких громадян.

6. Безперебійне і безоплатне забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та харчовими продуктами, закупленими за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, здійснюється в межах бюджетних призначень.

7. Контроль за забезпеченням громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та харчовими продуктами здійснюється МОЗ.

Директор НКП «СМЦ»**Арсен ЛУКІВ**

ПЛАН

заходів з організації безоплатного і пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань та порядок забезпечення осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю технічними та іншими засобами, в тому числі орфанні (рідкісні) захворювання на 2026 рік у Скалатській міській територіальній громаді

№ п/п	Назва заходів	Строк виконання заходів	Виконавці заходів
1.	Створити у Скалатській ОТГ електронний реєстр хворих, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються безоплатно, або на пільгових умовах, згідно переліку нозологій	2026рік	Н КП «СМЦ», міська рада
2.	Проводити ретроспективний аналіз згідно переліку нозологій з визначенням вікових груп населення, відповідно до результатів вищезазначеного аналізу	щороку до 31 грудня	Н КП «СМЦ», міська рада
3.	Забезпечувати в повному обсязі охоплення диспансерним спостереженням всіх пацієнтів згідно переліку хвороб відповідно до діючих протоколів надання медичної допомоги, з обов'язковим контролем	Постійно	Н КП «СМЦ», міська рада
4.	Придбати реактиви для скринінгового обстеження населення	2026 рік	Н КП «СМЦ»
5.	Впровадити сучасні методи лабораторної діагностики даних захворювань	2026 рік	Н КП «СМЦ»
6.	Проводити виписування рецептів згідно постанови № 1303 в новій редакції № 759 від 26.08.2015 року та постанови №160 від 31.03.2015р. Міській раді укласти договора з аптечними закладами про відпущення лікарських засобів і виробів медичного призначення згідно переліку на безоплатній, або пільговій основі за рахунок коштів місцевого бюджету.	постійно	Н КП «СМЦ», міська рада
7.	Забезпечувати висвітлення в засобах масової інформації заходів щодо з організації безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань жителів Скалатська міська територіальна громада	постійно	Н КП «СМЦ», міська рада

Директор Н КП «СМЦ»

Арсен ЛУКІВ